

Elektronikusan aláírta:
Dr. Gyöző Gábor

Szignó

19

GYÖZŐ ÉS LENCS ÜGYVÉDI IRODA

ÉRTESÍTÉSI CÍM A TÁRGYI ÜGYBEN: MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG

Telefon, Fax:

www.helsinki.hu

Alkotmánybíróság

a Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság útján

Budapest

Érkezett: 2025 JÚN 23.
PÉLDÁNY: 1
MELLÉKLET: 1
FÖL...
UTÓ...
102K-00843/24

Elsőfokú határozatot hozó bíróság, végzés száma: Fővárosi Törvényszék, 102.K.700.843/2024/6.

Másodfokú határozatot hozó bíróság, végzés száma: Fővárosi Ítéltábla, 3.Kpkf.750.820/2024/4.

Felülvizsgálati határozat száma: Kfv.VI.37.036/2025/2.

Előzményi ügyszám: IV/596/2025.

Tárgy: Alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám:	IV/ 0 1 9 3 2 - 0 / 2025	
Érkezett:	2025 JÚL 21.	
Erkezés módja		
☒ POSTÁN	☐ @	☐ EGYÉB:
Példány:	Melléklet:	Kezelőiroda:
1		1

Az irat elektronikusan iratról készített másolat

2025 JÚN 23.

Alulírott Gyöző és Lencs Ügyvédi Iroda [redacted] ügyintéző ügyvéd: dr. Gyöző Gábor, értesítési cím a tárgyi ügyben: Magyar Helsinki Bizottság, [redacted]

[redacted] mint [redacted]

[redacted] indítványozó mellékelten

csatolt meghatalmazás által igazolt jogi képviselője az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27 § (1) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő a Fővárosi Ítéltábla 3.Kpkf.750.820/2024/4. sz. másodfokú, jogerős ítéletével és a Kúria Kfv.VI.37.036/2025/2. sz. végzésével szemben.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy – az Alaptörvény 24. cikk (2) d) pontjában biztosított hatáskörében eljárva – a Fővárosi Ítéltábla 3.Kpkf.750.820/2024/4. másodfokú, jogerős végzését és a Kúria Kfv.VI.37.036/2025/2. sz. végzését semmisítse meg, mert a támadott végzések a panaszban

AI
Jr. 22. (06.17.)

részletesen kifejtett indokok alapján az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése) és jogorvoslathoz való alapvető jogát Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése sértik.

A) A tényállás rövid összefoglalása

1. Az BFKH II. Kerületi Hivatala a 2022. október 4-én kelt BP-02/004/1385-19/2022. számú határozatával a még rendezetlen családi jogállású, ismeretlen szülőktől származó kiskorú gyermek (született: Budapest VII. kerület, 2022.08.18.) nevelésbe vételét rendelte el 2022. szeptember 29. napjával, egyidejűleg a kiskorú gyermek részére az indítványozót gyermekvédelmi gyámul kirendelte, helyettes gyermekvédelmi gyám kirendelésével egyidejűleg. Megállapította továbbá, hogy a gyermek örökbefogadható, valamint gondozási helyet jelölt ki a kiskorú gyermek részére.

(A határozatot F/2. sz. alatt csatoljuk.)

2. Az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Fővárosi Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Örkbefogadási Szolgálat (a továbbiakban: Szakszolgálat) a gyermek örökbefogadásának előkészítését megkezdte, melynek eredményeként kiválasztotta az örökbefogadásra alkalmas házaspárt.
3. A Szakszolgálat kérte a gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezését az örökbe fogadni szándékozó házaspárhoz 2022. november 8. napjától.
4. A felperes 2022. november 4. napjától a kötelező gondozásba kihelyező határozat meghozataláig a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 87. § (1) bekezdés e) pontja alapján engedélyezte a kiskorú gyermek távozását az örökbe fogadni szándékozó személyek háztartásába.
5. A BFKH II. Kerületi Hivatala a 2022. november 14-én kelt BP-02/004/1385-32/2022. számú végzésével a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:237. § (1) és (2) bekezdései alapján felhívta az indítványozót, hogy soron kívül intézkedjen a gyermek a nevelőszülő háztartásába történő visszaviteléről.
6. Az indítványozó a BFKH II. Kerületi Hivatalához 2022. november 16-án benyújtott kérelmében kérte az örökbefogadási kérelem elbírálását, valamint a gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezését az örökbefogadni szándékozó házaspárhoz.

A BFKH II. Kerületi Hivatala a 2022. november 17-én kelt BP-02/004/1385-36/2022. számú végzésével - elmozdítás terhe mellett - utasította az indítványozót, hogy soron kívül intézkedjen a gyermek visszavitele iránt a gondozási helyére.

7. Az indítványozó a 2022. november 21-én érkezett beadványában a végzés visszavonását kérte, vitatva annak jogszerűségét, tekintettel arra, hogy a gyermekvédelmi gyámi tevékenysége során a gyermek érdekeinek és a jogszabályoknak megfelelően járt el.
8. A BFKH II. Kerületi Hivatala a 2022. november 21-én kelt BP-02/004/1385-41/2022. számú végzésével értesítette az indítványozót, hogy a kirendelt gyermekvédelmi gyám [az indítványozó] elmozdítása, valamint a gyermekvédelmi gyám kirendelés ügyében hivatalból eljárást indított, egyben tájékoztatást adott az ügyintézési határidőről, valamint az ügyféli jogokról.
9. A BFKH II. Kerületi Hivatala - gyermekvédelmi és gyámügyi hatáskörében eljárva - a 2022. november 23-án kelt BP-02/004/1385-45/2022. számú határozatával (a továbbiakban: alaphatározat) az indítványozót a gyermekvédelmi gyámi tisztségből – azonnali hatállyal – elmozdította, a helyettes gyermekvédelmi gyámot a helyettes gyámi tisztsége alól felmentette, ezzel egyidejűleg új gyermekvédelmi gyámot és új helyettes gyermekvédelmi gyámot rendelt ki, valamint az indítványozót végszámadás benyújtására kötelezte. Indokolásában a Ptk. 4:230. §, a 4:234. – 4:243. §, a Gyvt. 85-87., 90. és 91. §, valamint a a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 130. §, 142. § és 158/A. §, 158/C. § és 159. § rendelkezéseire hivatkozással megállapította, hogy az indítványozó elmozdítása szükségessé vált, mivel a gyámhivatal felhívásának, illetve utasításának nem tett eleget.

(A határozatot F/3. sz. alatt csatoljuk.)

10. Az indítványozó a határozattal szemben keresetet terjesztett elő, kérte a BFKH II. Kerületi Hivatal mint (I. r.) alperes által hozott fenti határozat megsemmisítését, amelyet később kiterjesztett a Budapest Főváros Kormányhivatal által hozott módosító határozatra is.)

(A kereseteket F/4 sz. alatt csatoljuk.)

11. Budapest Főváros Kormányhivatala (a későbbi II. r. alperes) a keresetlevél bírósághoz történő felterjesztése előtt – felügyeleti hatáskörében eljárva - a 2022. december 6-án kelt BP/0506/01754/10/2022. számú határozatával (a továbbiakban: megváltoztató határozat) az alaphatározatot akként változtatta meg, hogy a rendelkező részt pontosította és az indokolási rész helyébe a módosító döntés indokolási része lépett. Indokai szerint az elmozdításra az adott okot, hogy felperes a gyámhivatali intézkedést nem hajtotta végre, a gyámhivatal utasításában foglaltakat szándékosan figyelmen kívül hagyva a gyermek gondozását továbbra is bizonytalan jogi helyzetben lévő házaspárra bízta, a gyámi jogaival visszaélt, ezzel a gyámsága alatt álló gyermek érdekeit súlyosan veszélyeztette. Az elmozdítás jogalapjaként a Ptk. 4:242. § (1) bekezdését jelölte meg. Hatáskörét az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL.

törvény (a továbbiakban: Ákr.) 121. §-ára, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006.

(XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyár.) 13. § a) pontjára alapította.

(A módosító határozatot F/5 sz. alatt csatoljuk.)

12. A Fővárosi Törvényszék a 112.K.704.559/2022/29. sz. elsőfokú, jogerős ítéletével az alperesek határozatait megsemmisítette. A kereseti hivatkozások közül egyedül az új gyám kirendelése vonatkozásában vitatta az indítványozó keresetösségi jogát, egyebekben érdemben elbírált a keresetet, és az alperesi határozatokat megalapozatlannak találta, részben hatáskör hiánya miatt, részben azért, mert a bíróság álláspontja szerint az indítványozó nem járt el olyan módon, amely az elmozdítását megalapozta volna.

(Az ítéletet F/6 sz. alatt csatoljuk.)

13. A jogerős ítélettel szemben az alperesek által előterjesztett felülvizsgálati kérelem alapján a Kúria a Kfv.VI.37.569/2023/7. sz. végzésével az elsőfokú, jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A Kúria végzése azon az eljárási jogi hibán alapult, hogy a leírt elsőfokú ítélet nem került szabályosan aláírásra a bírói tanács minden tagja által. Ettől függetlenül a Kúria utasításként előírta az elsőfokú bíróság számára, hogy vizsgálja meg, hogy az indítványozó milyen minőségében nyújtotta be a keresetet, valamint azt is, hogy van-e helye közigazgatási jogvitának a Kp. 4. § (4) bekezdés c) pontja alapján.

(A Kúria végzését F/7 sz. alatt csatoljuk.)

14. Az elsőfokú bíróság a 102.K.700.843/2024 sz. alatt megindított megismételt eljárásban 2. sz. alatti végzésében nyilatkozattételre szólította fel az indítványozót abban a körben, hogy milyen minőségében nyújtotta be a keresetét.

(A felhívást F/8. sz. alatt csatoljuk.)

15. Az indítványozó akként nyilatkozott, hogy magánszemélyként, mint volt gyermekvédelmi gyám nyújtotta be a keresetet. Utalt arra is, hogy a Kp. 17. § a) pontja szerinti perbeli legitimációja azon az alapon áll fenn, hogy őt az alperesek határozata elmozdította a gyermekvédelmi gyámi pozíciójából, tehát a döntés értelemszerűen közvetlenül érintette az ő jogát, jogos érdekét, és ugyanezen okból a keresetet illetően is fennáll a közvetlen érintettség, mivel a kereset által megváltozhat az indítványozó jogi helyzete, visszaállításra kerülhet a gyermekvédelmi gyámi tisztsége, pozíciója. Hivatkozott arra is, hogy ha a Gyer. 7/A. § a) pont ac) alpontja szerint

(A nyilatkozatot F/9 sz. alatt csatoljuk.)

16. Az elsőfokú bíróság a 102.K.700.843/2024/6. sz. végzésével az eljárást megszüntette. A határozat indokául hivatkozott a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontjára és d) pontjára. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az indítványozó a korábbi gyámi tisztségére hivatkozott a közvetlen érintettség megalapozására, ezért azt megvizsgálta, hogy a korábban fennállt gyermekvédelmi gyámi tisztsége alapján jogosult lenne-e a felperes a perindításra, és arra a következtetésre jutott, hogy a gyámhatóság és az indítványozó mint gyermekvédelmi gyám között olyan hierarchikus, irányítási-vezetési viszony áll fenn, amely a Kp. 4. § (4) bekezdés c) pontja alapján kizárja a közigazgatási jogvitát.

Megállapította ekként, hogy sem mint magánszemély, volt gyermekvédelmi gyám nem jogosult a perindításra, és a gyám és a gyámhivatal közötti jogviszonyra tekintettel a közigazgatási jogvita eleve kizárt.

(Az elsőfokú végzést F/10. sz. alatt csatoljuk.)

17. Az indítványozó az elsőfokú végzés ellen fellebbezést terjesztett elő. A fellebbezésben az alábbiakat fejtette ki a felperes:

- a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja mint keresetlevél-visszautasítási/permegszüntetési ok nem alkalmazható a jelen esetben, az ugyanis nem alkalmazható a keresetőségi jogra (vagy annak hiányára), hanem csak arra az esetre, ha jogszabály kifejezetten feljogosít egy személyt a per megindítására, amelynek az adott felperes nem felel meg, a jelen esetben pedig ez nem állapítható meg.
- az indítványozó és a gyámhivatal(ok) már a per megindításakor nem voltak egymással semmilyen jogviszonyban, hiszen a gyámhivatali határozatok éppen az ő gyermekvédelmi gyámként való elmozdításáról rendelkeztek, tehát a jogviszony a felek között megszűnt, ezért nem lehet releváns annak jogi értékelése;
- rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság az alapeljárásban hozott ítéletében úgy foglalt állást, hogy a gyámhivataloknak nincsen hatásköre abban az eljárási szakaszban, amelynek kapcsán az indítványozó eljár és amelyben hozott intézkedésére a gyámhivatalok hivatkoztak az elmozdítása körében. Ha viszont nincs hatáskörük, akkor nyilvánvalóan nem állhatnak irányítási jogviszonyban sem.
- a gyermekvédelmi gyám és a gyámhatóság közötti jogviszony nem minősül a Kit.-ben meghatározott irányítási-vezetési jogviszonynak

(A fellebbezést F/11. sz. alatt csatoljuk.)

18. A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Kpkf.750.820/2024/4. sz. végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. A másodfokú bíróság az indítványozó Kp. 17. § a) pontja szerinti keresetőségi jogát vizsgálta. Rögzítette, hogy a kúriai gyakorlat szerint a keresetőségi

jogról ítélettel kell dönten, és a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja szerinti visszautasítási ok csak akkor alkalmazható ebben a körben, ha érdemi vizsgálat nélkül megállapítható a keresetőségi jog hiánya. Kifejtette, hogy a Gyer. 7/A. §-a alapján az indítványozó nem minősült ügyfélnek, mert az csak a gyermekvédelmi gondoskodást nyújtó ellátások vonatkozásában alkalmazható, és a keresetindításkor az indítványozó egyébként minősült már gyermekvédelmi gyámnak, ezért semmiképpen nem vonatkozhatott rá a Gyer. fenti rendelkezése. Kifejtette, hogy az indítványozó nem igazolta a keresetőségi joga fennállását, és ilyet maga a bíróság sem észlelt, „a gyermekvédelmi gyámi tisztség megszűnésén túl”. Az irányítási-vezetési jogviszony fennállása kapcsán a másodfokú bíróság nem foglalt állást, mert az indítványozó által a fellebbezésében a „Ksztv.”-vel vont párhuzam nem releváns.

(A másodfokú végzést F/12. sz. alatt csatoljuk.)

19. A másodfokú végzéssel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben többek között rámutatott arra, hogy

- a keresetőségi jogról (amely a perindítási jogtól eltérő fogalom) az ügy érdemében, ítélettel kellett volna döntenie a másodfokú bíróságnak, amelynek keretében az indítványozó jogának, jogos érdekének érintettségét vizsgálni kellett volna, ez felelt volna meg a Kúria gyakorlatának;
- arra is rámutatott az indítványozó, hogy a keresetőségi jog hiányára alapított visszautasítás lehetőségét csak egyetlen kúriai ítélet rögzítette, de aszerint is csak akkor lehetséges ez, ha a keresetőség hiánya nyilvánvaló, tehát érdemi vizsgálat nélkül megállapítható;
- a keresetőségi jog körében nem vizsgálta a másodfokú bíróság azt, hogy a felperes jogi helyzete megváltozhatna-e az alperesek közigazgatási tevékenységével okozott jogsérelem megállapítása esetén;
- nem merítette ki a másodfokú bíróság a felperes fellebbezését az irányítási jogviszony értelmezése kapcsán, noha erre a Kúria új eljárásra kötelező végzése kifejezetten iránymutatást tartalmazott;
- fenntartotta, illetve kiegészítette a másodfokú eljárásban előadott érvelését a tekintetben, hogy közte és az alperesek között a gyámi tisztsége fennállásakor sem állt fenn irányítási jogviszony, de még ha lett is volna ilyen jogviszony, az a keresetindításkor, volt gyámként ez mindenképpen megszűnt;
- az indítványozónak egyértelműen fennáll a keresetőségi joga, hiszen a gyermekvédelmi gyámi tisztségéből mozdították el az alperesi közigazgatási

cselekmények, és azok sérelmes voltának megállapítása esetén a gyermekvédelmi gyámi tisztségébe visszakerülne.

(A felülvizsgálati kérelmet F/13. sz. alatt csatoljuk.)

20. A felülvizsgálati kérelem benyújtását követően, a jogerős ítélettől számított 60 napon belül az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be a tisztelt Alkotmánybírósághoz, a jelen panasszal – a lenti felülvizsgálati végzésen és annak értékelését túlmenően - megegyező tartalommal.
21. A tisztelt Alkotmánybíróság a IV/596-2/2025. sz. végzésével a panaszt visszautasította, arra hivatkozással, hogy a felülvizsgálati eljárás mint rendkívüli jogorvoslat igénybe vétele esetén az Alkotmánybíróság Ügyrendje szerint az alkotmányjogi panasz érdemben nem bírálható el, azt vissza kell utasítani, de a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott határozatától számított, az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül az alkotmányjogi panasz ismételt benyújtható, és abban a jogerős bírósági határozaton túl a Kúria határozata is támadható.
22. A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kfv.VI.37.036/2025/2. sz. végzésével megtagadta.

A végzés lényege az alábbiakban foglalható össze

- a Kúria megállapította, hogy ha a keresetlevelet benyújtó félnek nincsen közvetlen jogi érintettsége, az megalapozza a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja alapján a keresetlevél visszautasítását, azonban, ha a törvényes érdekeltég hiánya nem egyértelmű, akkor van helye érdemi ítéletben dönteni a kereshetőségi jogról;
- a Kúria szerint az indítványozó volt gyermekvédelmi gyámi tisztségétől független, a magánszemélyi minőségéből fakadó közvetlen jog vagy jogos érdek nem jelölt meg a kereshetőségi jog körében, ezért az alsóbíróságok megalapozottan utasították vissza a keresetlevelet a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja alapján;
- az alsóbíróságok eleget tettek az új eljárásra kötelező kúriai végzésben foglaltaknak, mert érdemben vizsgálták a felperes közvetlen jogi érintettségének fennállását;
- az irányítási jogviszonnal kapcsolatos elsőfokú bírósági álláspont felülbírálata okafogyottá vált a másodfokú bíróság által, mivel más okból már megállapítható volt a keresetlevél visszautasíthatósága;

- mindezek alapján az alsóbíróságok nem tértek el a kúriai gyakorlattól, és teljes mértékben eleget tettek a kúriai végzés iránymutatásának, ezért ezen okokból nem indokolt a felülvizsgálati kérelem befogadása;

(A felülvizsgálati végzést F/14 sz. alatt csatoljuk.)

A 30. § (1) bekezdése szerinti benyújtási határidő igazolása

A jogsérelmet előidéző, és további jogorvoslattal már nem támadható, a Kúria által Kfv.VI.37.036/2025/2./4. sz. alatt hozott felülvizsgálati végzés közlésére 2025. május 16-án került sor elektronikus kézbesítés útján, így az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő 2025. július 15-én telik le.

A tisztelt Alkotmánybíróság IV/596-2/2025. sz. végzésében foglaltak szerint a rendkívüli jogorvoslat igénybe vétele esetén az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő a Kúria által hozott végzés kézbesítésétől számítandó.

B) A sérelmet szenvedett alapjogok és annak ismertetése, hogy a jogerős ítélet azt hogyan, milyen módon sértette (Abtv. 27. §)

Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz (a bírói úti igénybevételéhez) való, illetve az Alaptörvény XVIII. cikk (7) bekezdése szerinti hatékony jogorvoslathoz való alapvető jogának megsértéséből eredő jogsérelemre hivatkozik.

A jogerős másodfokú végzés azt állapította meg, hogy az indítványozónak **nincsen keresetőségi joga** azzal a döntéssel szemben, amely őt elmozdította a gyermekvédelmi gyámi tisztségéből, így **nem került sor** az indítványozó keresetének érdemi vizsgálatára, tehát **nem nyílt lehetőség** az általa állított jogsérelem érdemi vizsgálatára sem.

Így tehát a **másodfokú, jogerős bírósági végzés elvonta az indítványozó azon jogát**, hogy az őt elmozdító döntés érdemével szemben **ténylegesen és hatékonyan jogorvoslattal éljen** és ennek érdekében **igénybe vegye a bírói utat**, mivel a közigazgatási döntéssel szemben **közigazgatási jogorvoslat**.

Mindemellett hivatkozik az indítványozó a **tisztességes bírósági eljáráshoz való joga** megsértése kapcsán arra is, hogy az eljáró bíróságok **annak ellenére nem folytattak le érdemi eljárást** az ő

kereshetőségi joga érdemi értékelése kapcsán, hogy erre kötelezettségük lett volna, hiszen a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja szerinti kereset-visszautasítási okot főszabály szerint nem lehet akkor alkalmazni, ha a Kp. 17. § a) pontja szerinti kereshetőségi jog vitás, legfeljebb akkor, ha a érdemi vizsgálat nélkül nyilvánvaló a kereshetőségi jog hiánya (de ezt a jogértelmezést is csak egyetlen kúriai döntés tartalmazza), a kereshetőségi jogról az ügy érdemében, ítélettel kell dönteni.

C) Az alaptörvény-ellenesség bírói ítéletet érdemben befolyásoló jellege, illetve alapvető alkotmányjogi jelentősége (Abtv. 29. §)

Az indítványozó által támadott közigazgatási határozat az indítványozót mozdította el a gyermekvédelmi gyámi tisztségéből.

Az indítványozó által támadott közigazgatási határozat közigazgatási úton nem volt további jogorvoslattal támadható, tehát az indítványozó jogorvoslati joga csak a bírósághoz fordulás útján lehetett biztosítható.

A bíróságok nem biztosították az indítványozó számára az őt közvetlenül érintő, számára sérelmes döntés érdemi bírósági felülvizsgálatát, mivel jogerős másodfokú végzés azt állapította meg – ebben a tekintetben egyezően az elsőfokú végzéssel – , hogy az indítványozó nem rendelkezik kereshetőségi joggal, mert nem igazolta a közigazgatási döntéssel kapcsolatos jogát, jogos érdekét, és ennek az érvelésnek a pontos mibenlétét sem fejtették ki.

Tehát maguk a bírósági végzések akadályozták meg azt, hogy az indítványozó érdemben a bírósághoz tudjon fordulni – hiszen nem került sor a keresetének az érdemi vizsgálatára, amely keresettel az indítványozó álláspontja szerint a saját jogát érvényesítette, hiszen a saját maga gyermekvédelmi gyámi pozícióból való elmozdításával kapcsolatban kívánt bírósághoz fordulni.

Ugyancsak a bírósági végzések akadályozták meg azt, hogy az indítványozó érdemben éljen a jogorvoslati jogával egy olyan közigazgatási határozattal szemben, amely őt közvetlenül érintette, jogi helyzetét megváltoztatta, a gyermekvédelmi gyámi tisztség viseléséhez fűződő jogát sértette.

Mindezekből következően a bírósági végzések következtében teljesen ellehetetlenült az indítványozó jogérvényesítése, amely az indítványozó álláspontja szerint Alaptörvény-ellenes.

D) Részletes indokolás

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbevitt jogokról a bíróság érdemben dönthesse. A közigazgatási határozatok vonatkozásában ez azt jelenti, hogy azok törvényességének bírói ellenőrzése alkotmányosan nem korlátozódhat a formális jogszerűség vizsgálatára. A közigazgatási perben a bíróság nincs a közigazgatási határozatban megállapított tényálláshoz kötve, és a jogszerűség szempontjából felülbíráhatja a közigazgatási szerv mérlegelését is.

A jogorvoslathoz való jognak pedig hatékornak és ténylegesnek kell lennie, amennyiben az ügyben érintett kívánja azt gyakorolni.

Az érintett jog alatt alanyi jogot, jogosultságot kell érteni, míg az érintett jogos érdek esetében nem konkrét jog vagy kötelezettség megállapítása történik, hanem a közigazgatási hatóság döntésével a személy helyzete, lehetőségei, kilátásai változnak meg (akár előnyösen, akár hátrányosan) és oksági kapcsolat áll fenn az eljárás, és az annak nyomán meghozott döntés és a személy helyzetének, lehetőségeinek megváltozása között. Mind a jog, mind a jogos érdek és az eljárás eredményeként meghozandó határozat közti kapcsolatnak közvetlennek kell lennie, vagyis a határozat rendelkezésének közvetlen hatással kell lennie az érintettre.

Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint nem jogosult bárki minden hatósági döntéssel szemben jogorvoslattal élni, viszont az vitathatatlan, hogy a **bíróhoz fordulás joga mint a tisztességes eljáráshoz való jog egyik aspektusa és alapvető tartalma** azt is jelenti, hogy a **saját jogát mindenki jogosult független és pártatlan bíróság előtt érvényesíteni** (lásd a 3033/2018. (II. 13.) AB határozatot).

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog nem jelenti szükségképpen a bírósághoz fordulás jogának biztosítását, azaz nem feltétlenül kell biztosítani a bírói utat, mivel a jogorvoslat joga, annak immanens tartalma megvalósulhat adott esetben a közigazgatási eljárás keretei között is.

Ebből azonban az is következik, hogy amennyiben **közigazgatási úton nem biztosított a jogorvoslat, úgy azt bírósági úton mindenképpen biztosítani kell.**

A jogorvoslathoz való pedig jog a tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nemcsak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat

lehetőségét teljesen kizárták, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni (lásd pl. 3088/2019. (IV. 26.) AB határozatot).

Az **érintettség (érdekeltség) megállapítása előfeltétele** annak, hogy a bíróságok ne bármilyen kérelem, hanem csak olyan kérelem alapján legyenek jogosultak és kötelesek eljárni, melyet az arra jogosult érintett (érdekelt) terjeszt elő; ellenkező esetben bárki korlátok nélkül állíthatna bármilyen sérelmet, melyet a bíróságok kötelesek lennének érdemben megvizsgálni.

Ahogy arra legutóbb a **3081/2024. (III. 1.) AB határozat rámutatott**, a per megindítására az jogosult, akinek jogát vagy jogos érdekét a közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti, míg a keresetet a Kp. 88. § (1) bekezdés *b*) pontja szerint el kell utasítani, ha a felperes jogának vagy jogos érdekének közvetlen sérelme nem állapítható meg.

Tehát a **perindításhoz az ügyben való közvetlen érintettség kell**, addig az eredményes keresethez közvetlen sérelem. A két meghatározás különbségéből logikusan vezethető le az, hogy az ügyben való érintettség nem egyenlő a bekövetkezett sérelemmel, így a perindítási jog sem egyenlő a keresetelési joggal (a konkrét ügyben lényegében a bíróságok erre alapozták álláspontjukat). Dogmatikai szempontból a keresetindítási jog eljárási jogi kérdés, míg a keresetelési jog mindig a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik. Ha a felperesnek van keresetindítási joga, és lehet a per tárgyával összefüggő anyagi jogi jogosultsága vagy jogos érdeke, de olyan kérdés tekintetében támadja a közigazgatási cselekményt, mely kérdés anyagi jogi jogosultságát vagy jogos érdekét közvetlenül nem érinti, akkor az adott kérdésben nincs keresetelési joga.

Az Alkotmánybíróság fenti határozata szerint (lásd a [44] pontot) a **kereshetőségi jog megfogalmazása anyagi jogi kategória**, de a Kp. 88. § (1) bekezdése nem kizárólag a kereshetőségi jog dogmatikai szabályai szerint építkezik, hanem ennél tágabban, az anyagi jogi és az eljárási jogi sérelemre is kiterjedően határozza meg az érdekeltséget. A szabály tehát **felöleli az eljárási jogi érdekeltséget is**, csak az anyagi jogi szabályok megszegésével szemben az eljárási szabály megszegése nem vezet feltétlenül a keresetnek való helytadáshoz (ha az ügy érdemére nem hatott ki). Emiatt az Alkotmánybíróság azt a következtetést vonta le, hogy a Kp. vonatkozásában az érdekeltség nem egyenlő a kereshetőség (anyagi jogi érdekeltség) fogalmával.

[...] az eljárási szabályszegésre való hivatkozáshoz a keresetindítási jog nyilvánvaló előfeltétel, a Kp. 88. § (1) bekezdés *b*) pont szerinti érdekeltséget pedig szintén megalapozza.

A bíróságok és az Alkotmánybíróság gyakorlatában az érintett jog alatt anyagi jogot, jogosultságot kell érteni, míg az érintett jogos érdek esetében nem konkrét jog vagy kötelezettség megállapítása történik,

hanem a közigazgatási hatóság döntésével a személy helyzete, lehetőségei, kilátásai változnak meg (akár előnyösen, akár hátrányosan) és oksági kapcsolat áll fenn az eljárás, és az annak nyomán meghozott döntés és a személy helyzetének, lehetőségeinek megváltozása között. Mind a jog, mind a jogos érdek és az eljárás eredményeként meghozandó határozat közti kapcsolatnak közvetlennek kell lennie, vagyis a határozat rendelkezésének közvetlen hatással kell lennie az érintettre.

Az indítványozó határozott álláspontja szerint a fentiek alapján legalábbis a **saját jogának érvényesítése, illetve a közvetlen érintettsége, érdekeltisége megállapítható az ügyben, és az ezzel ellentétes bírósági álláspontok *contra legem*-nek tekinthetők.**

Az indítványozó szerint nem lehet kétséges az, hogy őt a gyámhatóság gyermekvédelmi gyámnak nevezte ki, amely tisztségből a Gyvt. és a Gyer. rendelkezései alapján jogosultságai (és kötelezettségei) fakadtak a nevelésbe vett gyermek tekintetében.

Az sem lehet kétséges, hogy az őt ebből a **tisztségéből elmozdító határozat közvetlenül érinti**, hiszen ő maga került elmozdításra. Ráadásul – bár ez a keresetindítási jog szempontjából nem feltétlenül releváns – a tisztsége megszűnése miatt az indítványozónak **megszűntek azon jogai**, amelyek a **nevelésbe vett gyermek kapcsán megillették**, tehát a tisztség megszűnése egyben **ezen jogok elvonását**, ezáltal sérelmét is megvalósította.

Fontos rámutatni újfent arra is, hogy a másodfokú, jogerős végzésből (és ebben a tekintetben ugyanez vonatkozik az elsőfokú végzésre) **nem ismerhető meg, hogy pontosan miért nem érinti az indítványozó jogát, jogos érdekét** az a közigazgatási határozat, amely éppen az indítványozót mozdította el a gyermekvédelmi gyámi tisztségéből.

Az Alkotmánybíróság már több határozatában azt állapította meg, hogy a **megfelelő indokolás hiánya a bírósági döntést önkényessé teszi** és ezért önmagában sérti a tisztességes bírósághoz való alapvető jogot, amelynek fontos részjogosítványa az **indokolt bírói döntéshez való jog**.

A jelen esetben **éppen ez állapítható meg**.

Azt is hangsúlyozza az indítványozó, hogy a Kp. 4. § (4) bekezdés c) pontja szerinti irányítási-vezetési viszony fennállása (és ezáltal a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja szerinti keresetlevél-visszautasítási ok alkalmazása) **nem képezte már indokát a másodfokú végzésnek**, ezt a kérdést a másodfokú bíróság már nem vizsgálta és nem alkalmazta. Ezért ezt az indokot nem lehet értékelni annak megítélésakor, hogy az indítványozó jogosult volt-e a perindításra.

Megjegyzi az indítványozó, hogy egyébként is aggályos lenne irányítás-vezetési jogviszonyra hivatkozni akkor, amikor a keresetindításkor ez a jogviszony már nyilvánvalóan nem állt fenn, hiszen

az indítványozó jogerősen elmozdításra került abból a tisztségéből, ami ezt a jogviszonyt akár elvben megalapozhatná.

E) Az alkotmányjogi panasz kiterjesztése a Kúria határozatára

A tisztelt Alkotmánybíróság IV/596-2/2025. sz. végzésében foglaltak szerint a jogerős ítélettel szemben benyújtott, de a rendkívüli jogorvoslati eljárás folyamatban léteire tekintettel visszautasított alkotmányjogi panasz az Ügyrend 32. § (4) bekezdése szerint a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott határozatától számított, az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül az alkotmányjogi panasz ismételt benyújtható, és abban a jogerős bírósági határozaton túl a Kúria határozata is támadható.

Az indítványozó ezúton kiterjeszti az alkotmányjogi panaszt a Kúria Kfv.VI.37.036/2025/2. sz., a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzésre.

A Kúria, bár **módjában állt volna orvosolni a jogerős végzés által okozott alapjogsérelmet** (a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme, a jogorvoslatihoz való jog sérelme), de **ezt nem tette meg**, ezért **a határozata maga is alapjogsértő.**

Látható, hogy a végzés annak ellenére, hogy formálisan a felülvizsgálati kérelem befogadását tagadja meg, lényegében **érdemben értékeli a felülvizsgálati kérelemben** foglaltakat, ami egyébként önmagában sérti az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alapvető jogát, hiszen érdemi értékelésre csak a felülvizsgálati kérelem befogadása esetén kerülhetett volna sor.

A Kúria a **kereshetőségi joggal** kapcsolatban a **saját gyakorlatát is tévesen hivatkozta**, hiszen, amint arra fentebb rámutattunk, a kereshetőségi jog kérdése vonatkozásában főszabály szerint ítélettel kell dönteni, mert az az ügy érdemére tartozó kérdés, és a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja alapján, érdemi vizsgálat nélkül történő döntés lehetőségét csak egyetlen

A befogadást megtagadó végzésben hivatkozott kúriai végzések az alábbiakat tartalmazzák:

- **Kpkf.41.139/2021/3. sz. végzésből** „[15]A Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontjának alkalmazása kétségtelenül felmerülhet - mint a perbeli esetben - a Kp. 17. § a) pontjában írtakhoz kapcsolódóan is, amely szerint a per megindítására jogosult az, akinek jogát vagy jogos érdekét a közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti. Előfordulhat ugyanis, hogy már a keresetlevélből, illetve a közigazgatási iratokból kiderül, hogy a felperesnek nincs közvetlen

jogi érintettsége. Mindazonáltal, a következőketes bírói gyakorlat szerint felperes igényérvényesítési jogosultságát (kereshetőségi jogát) rendszerint csak a perben lehet tisztázni. A Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja alapján a bíróság tehát csak akkor utasíthatja vissza a keresetlevelet, ha érdemi vizsgálat nélkül megállapítható a perbeli legitimáció hiánya. Ha a kereshetőségi jog megléte vitás, akkor ebben a kérdésben a kereset érdemi elbírálása során a bíróságnak ítélettel kell határoznia [Kp. 88. § (1) bek. b) pont].”

- a Kpkf. 39.439/2021/2. sz. végzésből: „[21] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság érdemben helytállóan állapította meg a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt perakadályt, örököségi minőségére hivatkozva a felperes jogutódként az alperesi végzéssel szemben jogának, jogos érdekének közvetlen érintettsége hiányában a keresetindításra nem volt jogosult, a pert nem a jogszabályban arra feljogosított személy indította.”
- a Kpkf.40.163/2020/2. sz. végzés is arra mutat rá, hogy a kereshetőségi jog általában anyagi jogi kérdés, és ítélettel kell arról dönteni, és a **Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja csak kivételesen alkalmazható**, akkor, ha már a keresetlevélből vagy a közigazgatási iratokból megállapítható a közvetlen jogi érintettség hiánya, egyébként a jogviszony tartalmára is kiterjedő vizsgálat szükséges, amely az ügy érdemében való döntést teszi szükségessé.

Tehát a befogadást megtagadó végzés által idézett kúriai gyakorlatból is az következik – ellentétben a végzés indokolásában szereplő érveléssel -, hogy **a kereshetőségi joggal kapcsolatban főszabály az ügy érdemében való döntés**, és a kereshetőségi jog nyilvánvaló, keresetlevél vagy a közigazgatási iratok alapján kétséget kizáróan megállapítható hiánya esetén alkalmazható a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja, és maradhat el a kereshetőségi jog érdemi vizsgálata.

Tehát a Kúria végzése már ezen a ponton **sérti az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát és a hatékony jogorvoslathoz való jogát**, hiszen téves kiindulópont alapján zárta el az indítványozót attól, hogy a jogorvoslati kérelmét érdemi eljárásban, tárgyalás útján, ítélettel bírálják el.

Fentebb utaltunk a tisztelt Alkotmánybíróság azon gyakorlatára, amely egyértelműen arra az álláspontra helyezkedik, hogy a kereshetőségi jog mint a közigazgatási döntésekkel szembeni jogorvoslati jog érvényesítésének kulcseleme **érdemi vizsgálat tárgyát kell, hogy képezze**, tehát az ilyen irányú érdemi vizsgálat elmaradása önmagában alapjogsértő.

A Kúria végzése továbbá **arra sem adott választ**, hogy az indítványozó **kereshetőségi jogának hiánya miért lenne nyilvánvaló**, illetve arra, hogy egyáltalán **pontosan miért nem állapítható meg**

a jogos érdekének fennállása egy olyan ügyben, ahol a saját gyermekvédelmi gyámi pozíciójából való elmozdításával szemben kívánt jogorvoslattal élni.

A Kúria ezzel kapcsolatban lényegében csak annyit rögzített, hogy a keresetőségi jog nyilvánvaló hiányát helyesen állapították meg az alsóbíróságok, az indítványozó ilyen közvetlen jogot nem jelölt meg.

Ahogy az alsóbíróságok határozataiból, úgy a Kúria határozatából **sem állapítható meg** egyébiránt, hogy a bíróságoknak az-e az álláspontja, hogy az indítványozó **egyáltalán nem jelölt meg közvetlen jogi érintettséget**, vagy az, hogy **amit megjelölt, az nem minősül közvetlen jogi érintettségnek**.

Ha elfogadjuk, hogy a Kúria (is) azt kifogásolta, hogy az indítványozó **nem igazolt közvetlen jogi érintettséget**, akkor is megállapítható, hogy a Kúria – az alsóbíróságokhoz hasonlóan – **nem végzett ezzel kapcsolatos részletes elemzést**, nem állapítható meg a végzése indokolásából, **hogy pontosan miért hiányozna a jogi érintettsége** egy olyan ügyben, ahol a közigazgatási szerv döntése **elmozdította őt** a gyermekvédelmi gyámi tisztségéből.

Észrevételezi az indítványozó, hogy az érintettsége és az ebből fakadó keresetőségi joga szempontjából nincs jelentősége annak, hogy mint „volt gyermekvédelmi gyám” vagy mint „magánszemély” hivatkozik arra, hogy a gyermekvédelmi gyámi pozíciójából való elmozdítása alapozza meg a közvetlen jogi érintettségét, hiszen ez a két pozíció lényegében ugyanazt takarja, a „volt gyermekvédelmi gyám” semmilyen közjogi vagy polgári jogi tisztségnek **nem feleltethető meg**, tehát az indítványozó – ahogy azt az elsőfokú bíróság felhívására kifejtette – a gyermekvédelmi gyámi tisztsége megszűnése folytán **csak magánszemélyként tud arra hivatkozni**, hogy **korábban gyermekvédelmi gyám volt**, amely tisztségéből az alperes elmozdította.

Tehát a Kúria a keresetőségi jog fennállására vagy hiányára vonatkozó részletes érvelés, indokolás mellőzésével is megsértette az indítványozó tisztséges eljáráshoz és hatékony jogorvoslathoz fűződő alapvető jogát, továbbá azzal is, hogy érdemben **nem értékelte az indítványozó keresetőségi jogát fennállónak**.

Ahogy már fentebb is kifejtette több alkalommal az indítványozó, a gyermekvédelmi gyámi tisztségéből való elmozdítása **mindenképpen közvetlenül érinti jogát és jogos érdekét is**.

Ha pedig az indítványozó **közvetlen érintettsége fennáll**, akkor a keresetőségi jogát **fennállónak kellett volna tekinteni**, amelyből kifolyólag **csak kivételesen, pl. a jogviszony jellegére tekintettel**

lehetett volna megtagadni a közigazgatási döntéssel szembeni jogorvoslati lehetőség biztosítását, de ez utóbbinak értékelése a **másodfokú bíróság által elmaradt**, és ezt a mulasztást **utóbb a Kúria sem kifogásolta**, mert úgy értékelte, hogy egy visszautasítási ok fennállásának igazolása elegendő, további okokra nem kell kiterjeszteni a vizsgálatot (akkor sem, ha a Kúria maga ezt az iránymutatást adta).

F) Nyilatkozat személyes adatok kezeléséről

Az Abtv. 52. § (5) bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz eljárásokban az indítványozónak nyilatkoznia kell adatai kezelését illetően. Az Abtv. 57. § (1a) bekezdése és 68. §-a alapján az alkotmányjogi panaszt az indítványozó hozzájárulása esetén az Alkotmánybíróság nyilvánosságra hozza.

Az indítványozó kifejezetten hozzájárul indítványa teljes egészében történő nyilvánosságra hozatalához, nevének anonimizálása mellett.

Indítványozó az indítvány mellékleteként benyújtott iratok nyilvánosságra hozatalának mellőzését kéri az Alkotmánybíróságtól.

Budapest, 2025. június 23.

Tisztelettel:

indítványozó

képviseli:

DR. GYÓZÓ GÁBOR
ügyvéd
Győző és Lencs. Ügyvédi Iroda

Mellékletek:

- 1. sz.: meghatalmazás
- 2. sz.: a BFKH II. Kerületi Hivatala BP-02/004/1385-19/2022. sz. nevelésbe vételi és az indítványozót gyermekvédelmi gyámként kirendelő határozata
- 3. sz.: a BFKH II. Kerületi Hivatala BP-02/004/1385-45/2022. számú határozata az indítványozó gyermekvédelmi gyámi tisztségéből való elmozdításáról
- 4. sz.: az indítványozó keresetei a jogerős határozattal és annak módosításával szemben
- 5. sz.: Budapesti Főváros Kormányhivatala BP/0506/01754/10/2022. sz. határozata az elmozdító döntés indokolásának kiegészítéséről

- 6. sz.: a Fővárosi Törvényszék 112.K.704.559/2022/29. sz. ítélete az alperesi határozatok megsemmisítéséről
- 7. sz.: a Kúria Kfv.VI.37.569/2023/7. sz. végzése a jogerős ítélet hatályon kívül helyezéséről és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasításáról
- 8. sz.: a Fővárosi Törvényszék 102.K.700.843/2024/2. sz. végzése az indítványozó nyilatkoztatásáról
- 9. sz.: az indítványozó nyilatkozata
- 10. sz.: a Fővárosi Törvényszék 102.K.700.843/2024/6. sz. végzése a per megszüntetéséről
- 11. sz.: az indítványozó fellebbezése az elsőfokú permegszüntető végzéssel szemben
- 12. sz.: a Fővárosi Ítéltábla 3.Kpkf.750.820/2024/4. sz. végzése az elsőfokú végzés helybenhagyásáról
- 13. sz.: az indítványozó felülvizsgálati kérelme
- a Kúria Kfv.VI.37.036/2025/2. sz. felülvizsgálati végzése a befogadás megtagadásáról

